
'RUSYA-TÜRKİYE STRATEJİK ORTAKLIĞI, KURUMSAL KİMLİĞE BÜRÜNME'Lİ'

25.11.2016

Sputnik, 24 Kasım 2016

Suriye'de terörist gruplara karşı operasyon düzenlemekle görevli olan Rusyanın Su-24 bombardıman uçağı, tam 1 yıl önce Türkiyenin F-16ları tarafından düşürülmüştü. Bu olay, Moskova-Ankara ilişkilerinde uzun ve derin bir krize yol açmıştı. 27 Haziranda Recep Tayyip Erdoğan, Rusya ile ilişkilerin düzelmesi için ilk adımı atıp Vladimir Putine, üzüntüleri ve derin başsağlığı dileklerini içeren bir özür mektubu gönderdi. O tarihten bu yana ikili ilişkiler hızlı bir tempoyla gelişmeye başladı. Bugün böyle bir krizin tekrar yaşanmaması için neler yapılmalı? Konuyla ilgili Sputnike konuşan AK Parti eski Şanlıurfa Milletvekili ve AK Parti AR-GE Birim başkan yardımcısı ve Karatay Üniversitesi Öğretim üyesi Prof. Dr. Mazhar Bağlı şunları söyledi. Böyle bir krizin tekrar yaşanmaması için bir defa bu krize yol açan nedenlere bakmak lazım. Bana göre aslında var olan iyi ilişki biçimi kurumsal değildi. İyi bir diyalog, iyi bir iletişim vardı, ama bu, kurumsal değildi. Şimdi bu tür diyalogları kurumsallaştırmak için heyetler arası görüşmeleri belli bir tarza dönüştürmemiz lazım. Eğer daha önce ilişkilerimiz kurumsallaşmış olsaydı olay bir krize dönüşmezdi. Toplumlarda da birbirine karşı birtakım önyargılar var. Türkiyede de var, Rusyada da var. Aynı zamanda da birbirlerinin politikalarını topluma anlatacak kanallar yok. Halihazırda da çok açık olduğunu düşünmüyorum. Çok fazla bu tür diyalog kanalları yok. Bunun olması gerekiyor. Türkiyede Gezi kalkışmasından sonra çok çeşitli manipölasyonlar yapıldı. O manipölasyonlar kimin tarafından yapıldığı belirsiz. Mesela Türkiyedeki terör olaylarını kim yaptı? PKK mı yaptı, Amerika mı yaptı, DAEŞ mi yaptı? Bir muhatabı bulamıyoruz. Mesela, Rusya uçağını kim düşürdü, bilmiyoruz. Gerçekten bilmiyoruz. Yani tam olarak bu iradeyi ortaya koyan, bu siyaseti belirleyen kim? Bu işler bence biraz yavaş yavaş rayına oturacak. Ama Rusyanın Türkiye ile stratejik ortaklığı, birlikteliği çok kıymetli. Gerçekten çok kıymetlidir, hele ki bu süreçte bu çok önemli bir şey. Ama bu ortaklığın bir kurumsal kimliğe bürünmesi lazım. Stratejik ortaklık hemen şak diye kesilmezdi. Uzun vadeli planları da birlikte kurmak gerekiyordu, özellikle de Ortadoğu coğrafyası ile ilgili. Rus pilot Oleg Peşkov'un anısına Lipetsk'teki Hava Şehitleri Anıtı'nın önüne bırakılan çiçekler © Sputnik/ Yuriy Sorokin Rus uçağının düşürülmesinin 1. yıldönümü Türkiyenin ben yine de Rusyaya karşı bazı konularda büyük fedakarlıklar yaptığını düşünenlerden birisiyim. Bunu da Türkiyenin, ortaklığın gereği olarak yapması gerekiyor ki, yapıyor da zaten. Aynı şekilde Rusya da yapıyor. Türkiye-Rusya ilişkilerinde şöyle bir durum da var. Bizim Cumhurbaşkanımız ve sizin Devlet Başkanınız birbirini seviyorlar. Ama işler sadece bunun üzerinde yürümez. Bu iş, sadece birbirine sevmekle yürüyecek bir iş değildir. Eyvallah, birbiriyle açıkça konuşuyorlar. Ama bunu aynı zamanda bir kurumsal kimliğe büründürmek de lazım. Uçak krizi, siyasi bir kriz olarak ortaya çıktı. Kültürel alanı ve ticareti etkilememesi gerekirdi. Ama aynı zamanda bunu da etkiledi. Diyelim ki mesela, kültürel alanda bir kriz ortaya çıktığı zaman da bunun başka alanlara kaymaması gerekiyor. Çünkü bizde de, Rusyada da son derece duygusal davranmak gibi bir refleks vardır.

Duygusal davranmanın esas sebebi de bana göre toplumların birbirine karşı sahip oldukları birtakım önyargılardan kaynaklanıyor. Bunları bir an önce giderecek birtakım çalışmalara ihtiyaç vardır. Mesela Türkiye, Avrupa Birliği ile ilgili çalışmalarda uzun bir süredir pekçok alandaki önyargıları oluşturan imajları ders kitaplarından da çıkardı. Bunun da olması gerektiğini inanarak söylüyorum. Aynı şey Rusya ile ilgili de böyle bir şey yapılmalı, yani bence benzer bir çalışma yapılmalı. Russian Su-24 front-line bomber jet © Sputnik/ Dmitriy Vinogradov AK Partili Külünk: Rus uçağının düşürülmesi, Rusya ve Türkiye'nin eritilme operasyonuydu Türkiye'nin bu anlamda Rusya ile ilişkilerinin stratejik bir düzeyde devam etmesini sahiden önemsiyorum. Türkiye'nin de bunu önemseydiği zaten açık bir biçimde görülüyor. Ama Rusyanın da Türkiye'nin birtakım taleplerinin, Türkiye'nin birtakım isteklerinin olabileceğini ve bu isteklerinin Batı blokuyla da bir diyalog içerisinde olduğunu, Batı blokunun içerisinde bir ülke olduğunu dikkate alması gerekiyor bence.

Kaynak/Source: